

mati, zda na zachování této výhody měli nárok dle § 41 cit. zák. Zda a event. jaký vliv na právní situaci st-lů v bodu dnes sporném měly zák. č. 495/1921 a 394/1922, nemohl nss zkoumati, neboť touto otázkou teprve v odv. spise nadhozenou žalovaný úřad v nař. rozhodnutí se nezabýval.

Č. 6671.

Zdravotnictví. — Státní zaměstnanci. — Řízení před nss-em: * Služební poměr obvodních lékařů, s kterými byla sjednána smlouva služební podle § 8 zák. č. 236/1922, je veřejnoprávní.

(Nález ze dne 25. června 1927 č. 902).

V ě c: MUDr. Jan V. v Č. (adv. Dr. Stanislav Hendrych z Prahy) proti ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy stran služebního poměru obvodního lékaře.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím zrušil žal. úřad služ. poměr obv. lékaře, který byl se st-lem sjednán služební smlouvou z 24. června 1923.

Řeše k podané stížnosti nejprv otázku své kompetence k projedn. toh. sporu, musil se nss především obíratí otázkou, je-li služ. poměr st-lův poměrem veřejnoprávním nebo soukromoprávním, lze-li tudíž spatřovati v napadeném výroku rozhodn. správ. úřadu ve smyslu § 2 zák. o ss, či jde-li jen o projev jedné ze dvou soukromoprávních stran smluvních. V tomto směru uznal nss, že obv. lékař, s nímž min. nebo úřad tímto min-em k tomu zmocněný sjednal služ. smlouvu podle § 8 zák. č. 236/22, jest orgánem veřejným, jehož služ. poměr je povahy veřejnoprávní. Tento názor založil nss na těchto úvahách:

Před vydáním zákonů č. 332/20 a 236/22 byl poměr obv. lékařů upraven zem. zákonem z 23. února 1888 č. 9 z. z. česk. Zejméan z §§ 6 a 10 tohoto zák. plyne, že služ. poměr těchto lékařů se nezakládá na soukromoprávní smlouvě námezdní podle § 1151 o. z. o., nýbrž že k poměru mezi takovými zaměstnanci a zaměstnavatelem přistupuje zvláštní moment mocenský, podrobující zaměstnance mimosmluvní vrchnostenské moci zaměstnavatele, že tudíž jde o zaměstnanecký poměr povahy veřejnoprávní. Tento charakter zmíněných úředníků plyne také z ustanovení zák. z 23. července 1919 č. 444 Sb., (srv. nál. Boh. 2609/23, 3173/24 a 3195/24 adm.) a sluší proto zkoumati, zdali pozbyli charakteru veřejnoprávních orgánů tím, že byli převzati do služeb státu zákonem č. 236/22.

Cit. zákon ustanovuje v § 8, že požitky obecních a obvodních lékařů se stanoví smlouvou služební, kterou s každým z nich sjedná min. zdrav. nebo úřad tímto min-em k tomu zmocněný a že smlouvou se budou řídit i jiné služ. poměry těchto lékařů, pokud nebudou upraveny instrukcí služební. Toto ustanovení nemůže však otrásti správností presumpce, že novou úpravou nepozbyl poměr obv. lékařů povahy veřejnoprávní, neboť jednak úředník nepozbývá charakteru orgánu veřejnoprávního tím, že úprava jeho požitků je vyhrazena vzájemné dohodě

(srovnej § 15 zák. z 15. dubna 1873 č. 47 ř. z.), jednak je základem služ. poměru především instrukce.

Že zák. č. 332/20 a zák. č. 236/22 nezamýšlel přeměnit veřejno-právní poměr obv. lékařů na soukromoprávní, je zřejmo i z jednotlivých ustanovení těchto zákonů. Tak plyne z § 7 zák. č. 332/20 a § 3 zák. č. 236/22, že státní správa může jednostranně změnit okrsek, pro který byl obvodní lékař ustanoven. Podle § 2 zák. č. 236/22 rozsah povinností, uložených lékařům ustanoveným pro výkon veř. služby zdrav. v obcích (lékařům obecním a obvodním), bude stanoven nařízením a povinnosti těchto lékařů budou podrobně určeny instrukcí služební, kterou vydá min. zdrav. ve shodě s min.-y zúčastněnými po vyžádaném dobrém zdání komor lékařských a stát. zdrav. rady. Jen výjimečně se připouští v § 8 modifikace služ. poměru těchto lékařů smlouvou, pokud nebude upraven služ. instrukcí. Podle § 8 zák. č. 236/22 je stát oprávněn pensionovati obvodní lékaře a jest oprávněn dáti na odpočinek i obv. lékaře před účinností tohoto zákona definitivně ustanovené, kteří by se zdráhali sjednati smlouvu služební na základě tohoto zák. O sporech vzniklých z poměru služ. jest podle § 23 cit. zák. rozhodovati pořadem instancí správních. Konečně sluší uvážiti, že podle předposledního odstavce § 8 zák. č. 236/22 nejsou dotčeny tímto zákonem částky, o které nároky na požitky služební, přiznané obecním a obvodním lékařům před účinností tohoto zák., převyšují požitky příslušející jim podle uzavřené smlouvy služ., a že podle posledního odstavce téhož paragrafu také zůstávají zásadně nedotčeny povinnosti těchto lékařů, jež jim náleží plniti mimo povinnosti podle tohoto zákona a podle znění služ. smlouvy za vyšší požitky, o nichž se stala právě zmínka.

Z toho dospěl nss k závěru, že osoba, jež byla ustanovena podle § 8 zák. č. 236/22 obv. lékařem, stává se členem služ. organismu státního a splývá s ním v jeden celek, takže služ. poměr její důsledkem zvláštní právní povahy zaměstnavatele jako nositele veř. správy a služ. moci jest ovládán právem veřejným. — — —

Č. 6672.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí. — Zemková reforma: * Převody zabraných nemovitostí s vlastníka přímo na osoby naznačené v § 1 příd. zák., k nimž stpů dal svolení podle § 7 zák. za účelem zkrácení provedení přidělu zabrané půdy, jsou osvobozeny od dávky z přírůstku hodnoty podle § 3 č. 3 dávkových pravidel vlád. nařízení č. 143/22.

(Nález ze dne 25. června 1927 č. 11.702).

V ě c: Bohuslav K. v R. proti zemskému správnímu výboru v Praze o dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

D ů v o d y: St-li byly z převodů nemovitostí, ležících v T. a zcizených trhovými smlouvami z 20., 23. a 25. ledna 1923 Františku N.,